

הצהרת ועידת יום השנה ה-25 - לפרס סחרוב על ידי רשת פרס סחרוב (Sakharov Prize Network)

משמאל לימין, מקדימה: שירין עבדי (המייצגת את נ. סוטודה), שאנאנה גושמאו, ווי ג'ינשנג, טסלימה נסרין, יו"ר הפרלמנט האירופי מרטין שולץ, מאלאלה יוספזאי, יו"ר הפרלמנט האירופי לשעבר לורד פלמב, וילדנה סלימבוביץ' מ-Oslobodjenje, ליילה זאנה, סאלימה רזאלי, פרננדו סאוואטר מהתנועה השורשית Basta Ya, דום זאכאריאס קאמווניו. משמאל לימין, מאחורה: נורית פלד, גיאראמו פארינאס, אלכסנדר מילניקיביץ', כריסטוף דלוייר מ-RSF, רוזה מריה פאיה (המייצגת את אוסוולדו פאיה), ברטה סולר מארגון Damas de Blanco, חאוואה איברהים, סליח אוסמן, אחמד אל סנוסי וכארים לאהידג'י (המייצג את ג'. פאנאהי).

20 בנובמבר 2013, שטרסבורג

א. בשנים לב להצהרת היסוד של רשת פרס סחרוב של שנת 2008, אשר קבעה כי "הכרה בתפקידם המיוחד של זוכי פרס סחרוב כשגרירי חופש המחשבה, אנו, החתומים מטה, הסכמנו להגביר את המאמצים המשותפים הנעשים לצורך תמיכה במגיני זכויות אדם ברחבי העולם, על ידי נקיטת פעולות משותפות על ידי זוכי פרס סחרוב יחדיו ותחת חסותו של הפרלמנט האירופי";

ב. הואיל ובמסגרת סיכומיה של המועצה מה-25 ביוני 2012 בעניין זכויות אדם ודמוקרטיה, התחייבו המדינות החברות באיחוד האירופי לעבודה משותפת עם שותפים בפורומים רב-צדדיים ובארגונים בינלאומיים בתחום זכויות האדם והדמוקרטיה; הואיל ומועצת האיחוד האירופי הדגישה את חשיבותו של נציג מיוחד של האיחוד האירופי (EUSR) בנושא זכויות האדם להגברת יעילותה ונראותה של מדיניות זכויות האדם של האיחוד האירופי והכריז על עצמו כמחויב לעבוד בשיתוף פעולה הדוק עם הפרלמנט האירופי ועם הנציבות האירופית וברוח של שותפות אמיתית עם החברה האזרחית;

ג. הואיל והפרלמנט האירופי, בהחלטתו מה-13 בדצמבר 2012, בעניין בחינתה של אסטרטגיית זכויות האדם של האיחוד האירופי, הדגיש את הצורך בניצול טוב יותר של הפוטנציאל הטמון ברשת פרס סחרוב של הפרלמנט האירופי על ידי מוסדותיו האחרים של האיחוד האירופי, המליץ על כך שמשלחות מטעם הפרלמנט האירופי המקיימות מסעות שליחות למדינה שבה מצב זכויות אדם מדאיג צריכות לכלול חברים שעליהם מוטל באופן ספציפי להעלות סוגיות של זכויות האדם, והביע את דעתו כי כל משלחת קבע פרלמנטרית וכל ועדה רלוונטית אמורות לכלול חבר שעליו מוטל ספציפית המעקב אחר תיק זכויות האדם אודות האזור, הארץ, או האזור הנושאי הנוגע בדבר, והאמשים אשר מונו אמורים לדווח דרך קבע לוועדת המשנה לזכויות אדם של הפרלמנט;

התראות, קמפיינים ופעולות תמיכה

1. רשת פרס סחרוב תשקיע מאמצים בזיהוי סוגיות זכויות אדם שבהן חתני הפרס יכולים לעבוד יחדיו ועם האיחוד האירופי והחברה האזרחית, למען זכויות האדם ברחבי תבל, תוך תשומת לב מיוחדת למצבם הפוליטי של חתני פרס סחרוב; חברי הרשת מתחייבים לפעול יחד או לחוד כמערכת עולמית להתראה מפני הפרות זכויות אדם ולנקוט עמדה בנוגע לכיבוד זכויות אדם אוניברסליות, באמצעות פעולה משותפת ואינדיווידואלית, לרבות השתתפות באירועי זכויות אדם, ייזום הגשת ערעורים, הודעות והצהרות וקידום ההיבטים המהותיים שלהם במדינותיהם ובתחומי הפעולה שלהם;

2. חברי הרשת יכולים, יחד או לחוד, לאמץ באופן סמלי מגיני זכויות אדם, על מנת למשוך תשומת לב בינלאומית למטרותיהם ולמצבם ובכך לסייע בהגנה עליהם מפני דיכוי, מעצרים שרירותיים, עינויים, הוצאות להורג מידיות וללא משפט או עונש מוות; רשת פרס סחרוב מחויבת לתמוך בחתני הפרס ובמגיני זכויות אדם אחרים הכלואים או העוברים או הנתונים לתביעות משפטיות בשל פעילויותיהם בתחום זכויות האדם על ידי, יחד או לחוד, הפניית תשומת הלב בינלאומית למצוקתם, וככל שהדבר מתאפשר, על ידי נוכחות בבית משפט מתוך מטרה להגן עליהם מפני הרשעה ומאסר שרירותיים;

3. רשת פרס סחרוב מגנה את החסינות מפני ענישה ומחויבת להגן על החופש מפני הטרדה וצורות אחרות של פעילות עוינת בחסות המדינה המתבצעת כנגד יחידים וקבוצות; רשת פרס סחרוב מחויבת לפעול נגד מנגנוני חסינות המגנים על ארגונים ממלכתיים ונגד יחידים העובדים במסגרת המבנה הארגוני הממלכתי המבצע רצח עם או פעולות אחרות שיש בהם כדי להפר אמנות זכויות אדם של האו"ם וכן פעולות נגד האנושות, עינויים, מכות ומעצרים שרירותיים, פעולות הנמנות בין יתר ההפרות; הרשת קוראת לגופים בינלאומיים לקיים מערכת שבה יהיו רשומים מקרים של חסינות מפני ענישה, כפי שנעשה במסגרותיהן של סמכויות שיפוטיות שונות בתקופה שלאחר המלחמה;

4. רשת פרס סחרוב תשקול את השקתו של מיזם "מקלט מגיני זכויות האדם של פרס סחרוב" (Sakharov Prize Human Rights Defenders Shelter), אשר יספק מקלט זמני לחתני פרס סחרוב וכן למגיני זכויות אדם אחרים ובני משפחותיהם הנתונים לסיכון במדינותיהם, תוך שיתוף פעולה עם ארגונים שונים בחברה האזרחית; חברי הרשת מתחייבים להמליץ על מגיני זכויות אדם אמיתיים הנזקקים באמת למקלט או להפוגה במאבקם; חברי הרשת רשאים לחתום על מכתב תמיכה במגיני זכויות אדם המבקשים אשרות למקלט;

שיתוף פעולה ונהלי עבודה טובים עם מוסדות של האיחוד האירופי

5. חתני פרס סחרוב מתחייבים לעדכן את הפרלמנט האירופי, בפרט את הוועדה לענייני חוץ (AFET) ותת-ועדת המשנה לזכויות אדם (DROI) ואת מוקדי זכויות האדם במשלחות האיחוד האירופי ולהתריע להם מיד אודות ההתפתחויות חשובות הנוגעות לסוגיות של זכויות אדם במדינותיהם ובתחומי הפעילות שלהם; חתני הפרס מתחייבים להקל על מגעים בין האיחוד האירופי והחברה האזרחית בארצותיהם; כמו כן, ניתן להישען על ארגונים בינלאומיים מקרב החברה האזרחית לצורך תמיכה מעשית והגנה בפועל על חתני הפרס ועל החברה האזרחית בארצותיהם השונות;

6. רשת פרס סחרוב מתחייבת לספק נתונים אודות סוגיות חשובות של זכויות אדם למשלחות משקיפים אלקטורליים מטעם האיחוד האירופי, מתוך מטרה להגביר ולשפר את תהליך הדמוקרטיזציה ואת זכויות האדם;

7. חתני פרס סחרוב מתחייבים להתכנס ולדון בנושאים בעלי עניין משותף בנושא זכויות האדם, כאשר משלחות פרלמנטריות נוסעות למדינות שלישיות וכאשר חתני פרס מבקרים בפרלמנט האירופי;

8. רשת פרס סחרוב קוראת לאיחוד האירופי לאמץ מחויבות דיפלומטית משמעותית כלפי חבריה, באמצעות השירות האירופי לפעילות חוץ (European External Action Service) ונציגויות של מדינות חברות, בפרט לצורך הגנה על חתני פרס סחרוב ועל מגיני זכויות אדם בסיכון;

9. רשת פרס סחרוב קוראת לאיחוד האירופי להתבטא בקול רם ובגלוי אל מול מקרים של הפרות זכויות אדם מתמשכות, על מנת להבטיח שהמסר שלה יישמע, הן על ידי ממשלות מפרות זכויות אדם והן על ידי אזרחיהן;

10. רשת פרס סחרוב קוראת לשרי החוץ ולממשלות של האיחוד האירופי לקיים דיונים ואירועים פומביים בנושא זכויות אדם, בהשתתפות חברי רשת פרס סחרוב; הוועדה לענייני חוץ (AFET) וועדת המשנה לזכויות אדם (DROI) תעוררנה את המודעות בקרב ועדות שותפות בפרלמנטים הלאומיים של מדינות האיחוד האירופי אודות עבודתה של רשת פרס סחרוב;

11. רשת פרס סחרוב קוראת לפרלמנטים הלאומיים של המדינות החברות באיחוד האירופי להשתמש בכוח ההשפעה שלהם הן ברמה הדו-צדדית והן ברמה הרב-צדדית, במסגרת מגעים בין-פרלמנטריים ופורומים בין-פרלמנטריים, על מנת לדרבן את עמיתיהם להיות מעורבים ומחויבים למטרה של הגנה על זכויות האדם וכבוד האדם בארצותיהם השונות;

12. רשת פרס סחרוב קוראת לשקול את הקמתה של ועדת אד-הוק שבה יהיו חברים חתני פרס סחרוב וחברים בפרלמנט האירופי, אשר יארגנו במשותף עם מוסדות האיחוד האירופי ביקורים במדינות שבהן מצבי זכויות האדם נמצאים בסיכון, על מנת לחקור בשטח הפרות של זכויות אדם וחירויות אזרחיות, באמצעות פגישות עם הקורבנות, עם מגיני זכויות אדם, עם ארגונים לא ממשלתיים ועם קבוצות מקרב החברה האזרחית במדינה או באזור הנוגעים בדבר;

חינוך ומודעות עולמיים בנושא סטנדרטים של זכויות אדם

13. חברי רשת פרס סחרוב, יחד או לחוד, מתחייבים לתמוך בקמפיינים בינלאומיים לזכויות אדם, בשיתוף פעולה עם ארגוני זכויות אדם בינלאומיים ועם קבוצות מקרב החברה האזרחית, על ידי התבטאות גלויה ופומבית נגד הפרות של זכויות אדם, בפורומים בינלאומיים, אזוריים ומקומיים, בתקשורת וכן בפורומים אקדמיים ותרבותיים רלוונטיים ואחרים;

14. רשת פרס סחרוב מתחייבת לספק מלגת פרס סחרוב בנושא זכויות האדם, על מנת להגביר את המודעות לסטנדרטים בינלאומיים של זכויות אדם במדינות המוצא שלהם ולשילובם בתחיקה הלאומית; חברי הרשת יחתרו להמליץ על מועמדים אשר יהיו מסוגלים לקדם את נושא זכויות האדם ברחבי העולם; החברים מתחייבים לתרום ממומחיותם ומניסיונם לתכנית המלגות; הפרלמנט האירופי ישקול להציע אפשרויות חניכות עבור מגיני זכויות אדם, מתוך מטרה לשפר את ידיעותיהם בסוגיות וסטנדרטים בינלאומיים בתחום זכויות האדם;

15. חברי רשת פרס סחרוב, יחד ולחוד, מתייבים לתמוך בקמפיין הבינלאומי להפסקת האלימות כנגד ילדים ולקדם את נושא חינוך הילדים, על ידי כך שיתרמו את קולם להעלאת המודעות הגלובלית והאזורית בנושא

זכויותיהם של ילדים, על ידי השתתפותם בקמפיינים ובאירועים באינטרנט, מתן הצהרות ועריכת ביקורי שטח במקומות שבהם ילדים חיים בתנאים קשים;

ערעורים

16. רשת פרס סחרוב קוראת לרשויות האיראניות לתת חנינה מלאה לחתני פרס סחרוב נסרין סוטודה, אשר הורשעה בגין ההגנה המשפטית שסיפקה לאסירים פוליטיים, וג'עפר פאנאהי, אשר הורשע בגין מימוש זכותו לחופש ביטוי והתאגדות, וקוראת לניקוי שמותיהם מכל האישומים ולהסרת חרם הנסיעות המוטל עליהם;

17. רשת פרס סחרוב קוראת לרשויות הסיניות לחדול מהטלת התכופה של הגבלות על חתן פרס סחרוב הו ג'יא ולאפשר לו חופש ביטוי והתאגדות, את חופש הנסיעות לחו"ל, וכן קוראת להפסיק את מעצרי הבית השרירותיים ולהגן עליו מפני פגיעה פיזית בדרך של הכאות; רשת פרס סחרוב קוראת לרשויות הסיניות לאפשר למגיני זכויות אדם ולמתנגדים פוליטיים לבטא את עצמם באופן חופשי, ללא חשש מפני ענישה, וקוראת לשחרורם של כל פעילי זכויות האדם מהכלא;

18. רשת פרס סחרוב מביעה את דאגתה העמוקה ואת הסולידריות שלה עם העם הסורי ועם כלת סחרוב ראזן זיינטונא, השוהה עדיין בדמשק, והמתמודדת עם מלחמה טרגית ומתמשכת; קוראת לשלטונות הסוריים להפסיק את פעילותם הצבאית נגד אזרחים ולכבד את זכויות האדם וכבודו וקוראת לקהילה הבינלאומית לספק סיוע הומניטרי ורפואי לסורים בסוריה ומחוצה לה;

19. רשת פרס סחרוב מגנה את כל הפעולות הננקטות נגד חתני פרס סחרוב אחרים, העלולות להיות מוגדרות כהפרות של זכויות אדם, חופש המחשבה, חופש הביטוי וזכויות אזרח, בפרט מעצרים, הכאות והגבלות בתחום חופש ההתאגדות; הרשת קוראת לשחרורם של אסירים פוליטיים ואסירי מצפון בקובה ובמקומות אחרים בעולם, ובכללם כלת פרס סחרוב סוניה גארו מהארגון Damas de Blanco וקוראת לחקור את מותו של חתן פרס סחרוב לשנת 2002 אוסבלדו פאיה;

20. רשת פרס סחרוב מקדמת בברכה את שיחות השלום בין הממשלה הטורקית והמנהיג הכורדי הכלוא עבדאללה אוצ'לאן, המתקיימות מתוך מטרה למצוא פתרון בר-קיימא לסכסוך הכורדי המתחולל מזה כמה עשורים;

21. רשת פרס סחרוב מתחייבת להתכנס לפחות פעם אחת בעונת החקיקה של הפרלמנט ולבנות קשרים חזקים יותר בין חבריה, מתוך מטרה להגביר את מחויבותה החזקה לתמיכה בזכויות האדם האוניברסליות ובכבוד אדם.